

BAGGRUND

Syddjurs Kommune har den 4. maj 2021 fremlagt forslag til placering og udformning af en solcellepark placeret ved Dalsgaard, vest for Pindstrup, til offentlig debat, et anlæg på 60 hektar.

KLIMANEUTRAL ENERGIFORSYNING

Anlæg af så store solcelleparker betyder en markant påvirkning af vores oplevelse af både det nære miljø og det åbne landskab, hvor grønne afgrøder, skov og eng erstattes af højteknologiske solcellepaneler.

BLIS arbejder for, at vedvarende energi bliver en naturlig og veltilpasset del af fremtidens samfund og landskab, og ser her terrænbaserede solcelleanlæg som et vigtigt element. Den grønne energi er essentiel for samfundet, men det er helt afgørende at etablering af disse anlæg ikke sker på bekostning af menneskelige, landskabelige og kulturhistoriske værdier.

Samfundet har brug for en hurtig omstilling til klimaneutral energiforsyning, men det er ikke ligegyldigt, hvordan og hvor det sker. BLIS finder det meget vigtigt, at planlægningen og udviklingen sker under hensyntagen til mange forskellige formål og hensyn for at sikre den bedst mulige bevarelse af de helt unikke historiske kulturmiljøer og landskabelige værdier, vi finder i Syddjurs Kommune.

På baggrund heraf fremsendes hermed Høringssvar fra BLIS | By- og landskabskultur Syddjurs. Vore bemærkninger er på nuværende stadiet udtryk for generelle betragtninger, ideer og forslag til den fysiske planlægning og udformning af de berørte områder.

LANDSPLANDIREKTIV FOR SOLCELLEANLÆG

Energiproduktion, den grønne omstilling, natur og landskabskultur skal gå op i en højere enhed. Det kræver en omhyggelig analyse af konteksten, og en landskabsfaglig vurdering, således at solcelleanlæg placeres og indpasses, så der tages hensyn til de landskabelige herlighedsværdier, herunder større sammenhængende landskaber samt bevaringsværdige landskaber.

Generelt er det BLIS' opfattelse, at etablering af solcelleparker kun kan gennemføres på baggrund af et Landsplandirektiv, en overordnet planlægningsproces, der skal gælde for alle kommuner.

Vi vil på baggrund heraf opfordre til, at der først gives tilladelse til nye solcelleanlæg, når der foreligger et godkendt Landsplandirektiv for etablering af disse anlæg. BLIS ser Landsplandirektivet som en værdifuld støtte til kommunerne i deres planlægning, idet det kan fastsætte anvisninger og retningslinjer i forbindelse med godkendelse og etablering af solcelleanlæg.

Landsplandirektivet skal overordnet sikre en planlægning og etablering af solcelleparker, der fremmer klimaneutral produktion af energi, men også sikrer hensyn til borgere, bosætning, landskab, natur og produktion af fødevarer.

FORSYNINGASPEKT

BLIS finder det generelt uhensigtsmæssigt at etablering af store solenergianlæg sker i landområder, som ofte er beliggende langt væk fra både forbrugerne og knudepunkterne i det danske EL-Net.

Energinet er i dag forpligtet til at koble nye solcelleanlæg til det danske EL-Net. Opstilleren har ganske enkelt et retskrav på at blive tilsluttet, og hvis Energinet ikke kan aftage den strøm, der bliver produceret, skal opstilleren have en økonomisk kompensation, så han bliver holdt skadefri.

For Energinet kan det tage mange år at tilpasse elnettet til at kunne aftage strømmen fra de nye enorme solcelleanlæg i det åbne land. Mens det for en solcelleudvikler typisk tager op til to år at få alle de nødvendige tilladelser og opføre selve solcelleanlægget, tager det op til fem år at blive tilsluttet transmissionsnettet og yderligere fem år, hvis transmissionsnettet skal udbygges.

Det betyder, at man kan risikere, at anlæggene i perioder på op til 8 år står ubrugte hen, eller man kan være nødsaget til at lade dem køre på nedsat kraft i en årrække. Derfor risikerer ny grøn strøm i perioder ikke at kunne komme ud til forbrugere, samtidig med at man skal betale opstilleren kompensation for den strøm der ikke leveres.

BLIS' BEMÆRKNINGER | DALSGAARD

SOLCELLEANLÆG | DALSGAARD

Solenergianlægget i Dalsgaard søges opsat i et område, der i dag primært er landbrug. Området er i Kommuneplan 2020 - 2032 blandt andet udpeget som bevaringsværdigt landskab og lavbundsområde.

På baggrund heraf finder BLIS det meget betænkeligt, at der etableres et Solenergianlæg i dette område, det er i hvert fald helt afgørende, at de i Høringsmaterialet angivne planlægningsmæssige fokusområder opfyldes:

- Samspil med omgivelserne, særligt anlæggets visuelle påvirkning og sammenhæng til det bevaringsværdige landskab.
- Den visuelle påvirkning af nærmeste naboer.
- Beskyttelse af natur i området og fremme af potentiel merværdi, herunder lavbundsområde og biodiversitet.

DEN VISUELLE PÅVIRKNING | NABOER

BLIS anbefaler, at der i det videre forløb udarbejdes supplerende visualiseringer og synlighedsanalyser af solcelleanlægget, så den visuelle påvirkning af omgivelserne i det åbne land reelt kan vurderes af alle berørte parter. De foreliggende visualiseringer kan ikke tillægges nogen værdi, idet vi finder dem uegnede til en objektiv vurdering af den visuelle påvirkning af omgivelserne.

3 | 3

ANLÆGGETS VISUELLE PÅVIRKNING | LANDSKABET

Solcelleanlæggets visuelle påvirkning kan minimeres ved hjælp af eksisterende og ny afskærmende beplantning. Dette kan gøres med den rette, stedkarakteristiske beplantning, hvis denne placeres, så den ikke nedsætter solcelleanlæggets effektivitet. De planlagte store solcelleanlæg kan søges indpasset i omgivelserne ved at der etableres opdelende korridorer, traceer, gennem anlægget, som bryder det samlede areal op i mindre delområder og giver både folk og dyreliv mulighed for at færdes på tværs af området.

BESKYTTELSE AF NATUR | FREMME AF BIODIVERSITETEN

God dyrket landbrugsjord skal forbeholdes til en fortsat fødevareproduktion. Mindre velegnet landbrugsjord kan i vid udstrækning forbeholdes til omlægning til natur og skov, men BLIS kan tilslutte sig Danmarks Naturfredningsforening, der anfører, at man gerne ser solcelleanlæg placeret på landbrugsjord af lav kvalitet, og på arealer som kun er lidt synlige i landskabet, samt på arealer hvor fravær af landbrugsdrift kan bidrage til at mindske udledningen af skadelige stoffer til vandmiljøet.

BLIS ser endvidere nedlagte grusgrave som en oplagt placeringsmulighed for nye sol-energianlæg.

VILDPASSAGER OG STIFORBINDELSER

For at sikre faunapassage, bør anlægget opdeles i mindre enheder, således at der kan etableres uhegnede korridorer igennem anlægget, hvor større dyr kan passere. Dette vil også være medvirkende til en positiv visuel oplevelse af samhørigheden med det omkringliggende landskab som beskrevet ovenfor. Der kan også etableres sluser for mindre dyr, som ræve og harer, så de kan komme ind og ud af arealet.

Det er vigtigt, at etableres frie arealer under og ved siden af solcellerækkerne, således at der kan opstå en naturlig eller sået vækst af græs og vilde blomster.